

Tantárgyi program és követelmények

| | |
|---|---|
| A tantárgy meghirdetésének féléve: | <i>(Neptun automatikusan hozzárendeli)</i> |
| A tantárgy kódja: | EBNXXH1019 |
| A tantárgy megnevezése: | Közgazdaságtan |
| A tantárgy felelőse: | <i>Karner Cecília Anna</i> |
| A tantárgy felelős szervezet neve (kódja): | <i>Soproni Egyetem Közgazdaságtudományi Kar Közgazdasági és Módszertani Intézet</i> |

| | |
|---|---------------------|
| A tantárgy előadója: | Karner Cecília Anna |
| A tantárgy előkövetelménye: | nincs |
| A tantárgy követelménye: | vizsga |
| A tantárgy kreditértéke: | 3 |
| A tantárgy tanóra száma (ea/gyak/lab): | heti: 2/1/0 |
| A tantárgy típusa: | kötelező |
| A tantárgy ajánlott tanterv szerinti félévszáma: | |
| A tantárgy meghirdetési gyakorisága: | |
| Az oktatás nyelve (ha az nem a magyar): | |
| Az oktatás helyszíne (ha nem Sopron): | |
| A tantárgy órarendi beosztása: | |

I: Tárgytematika kiegészítő adatok / Oktatás célja

I/1. A tantárgy oktatásának célja:

Közgazdasági alapfogalmak és alap-összefüggések megismertetése a hallgatókkal, külön mikroökonómia és külön makroökonómia vonatkozásában. A mikroökonómia a fogyasztáselmélet és a termeléselmélet alapjaival ismerteti meg a hallgatókat. Fontos, hogy megismerjék a gazdaság legfontosabb makroszintű szereplőit, a jövedelemáramlás modelljét, az infláció, a munkanélküliség és a költségvetési hiány kapcsolatát. A közgazdasági elméletek modelleken keresztül kerülnek elemzésre, az alapvető gazdaságpolitikai döntések makrogazdasági hatásaira való tekintettel.

II: Tárgytematika kiegészítő adatok / Tantárgy tartalma

II.1. A tantárgy szakmai tartalma és ütemezése:

| Tananyagrészt / témakör | Óraszám |
|--|--------------------------|
| A közgazdaságtan története, fogalma, helye a tudományok rendszerében. A piac elméleti modellje, vizsgálata a bérlakások piacán keresztül. | 2 előadás 1 gyakorlat |
| A fogyasztáselmélet bevezetése. Kétjóságos modell szerepe. A költségvetési halmaz, korlát tulajdonságai. A költségvetési egyenes megváltozása. A fogyasztói preferenciák elmélete. Közömbösségi görbék fogalma, jelentősége, típusai. Helyettesítési határány közgazdaságtani jelentősége, matematikai megjelenése. A fogyasztó optimális választása eltérő preferenciák esetén. | 2 előadás 1 gyakorlat |
| A fogyasztói kereslet meghatározása. A komparatív statika eszközével a jövedelemajánlati görbe meghatározása, majd a származtatott Engel-görbe felírása különböző preferenciák alapján. A komparatív statika eszközével az árajánlati görbe meghatározása, majd a származtatott keresleti görbe felírása különböző preferenciák alapján. | 2 előadás 1 gyakorlat |
| Időtényező bekapcsolásával a fogyasztói magatartás vizsgálata. A fogyasztási preferenciák változása az intertemporális választások alapján. A költségvetési korlát jelen- vagy jövőértékbeni meghatározása. Jelenérték elemzése több időszakot figyelembe véve. A kamatláb szerepe, értelmezése. Az értékpapírpiacon bekapcsolása az intertemporális választások elméletébe. A kötvény, a részvény jelenértékének a meghatározása. A rugalmasság és kapcsolata a kereslettel, a keresett mennyiséggel. | 2 előadás 1 gyakorlat |
| ZH a fogyasztáselméletből | 2 előadás 1 gyakorlat |

| | |
|--|--------------------------|
| A termeléselmélet bevezetése. A kereslet alakulásának hatása a termelésre. Termelési tényezők fogalma, csoportosításai. Gazdasági időtávok jellemzése. Mérethozadék. Rövid és hosszú távú termelési függvények. | |
| A fogyasztásmélet optimalizálásának a felhasználásával a versenyzői vállalat profitmaximalizálása. Profitmaximalizálás rövidtávon, egyenlőprofit-egyenesek segítségével. Profitmaximalizálás hosszú távon. | 2 előadás 1 gyakorlat |
| Költség fajták, alternatív költség. Költséggörbék, költségfüggvények. Teljes költség, állandó költség, változó költség. Számított költségfüggvények: átlagköltség, átlagos változó költség, átlagos állandó költség, határköltség. Hosszú távú költséggörbék. Tiszta verseny esetén a vállalati kínálati görbe modellezése eltérő profitok esetén, profitmaximalizálás, veszteségminimalizálás, fedezet, üzembeszárás. | 2 előadás 1 gyakorlat |
| ZH a termeléselméletből A makroökonómia és mikroökonómia kapcsolata. Gazdasági szektorok a makroökonómiában. A makrojövedelem, gazdasági teljesítmény különböző statisztikai mutatószámok SNA rendszerben, GDP kiszámításának módszerei. | 2 előadás 1 gyakorlat |
| Fogyasztói árindex, munkanélküliség, mint alapvető makroökonómiai mutatók. Okun törvénye. A négy makrogazdasági szereplő kapcsolata: a jövedelem-körforgás. Jövedelem-áramlások a szektorok között. A munkanélküliség okai, szerkezete, típusai. A gazdaságpolitika és munkanélküliség kapcsolata. | 2 előadás 1 gyakorlat |
| Pénz, pénzpiac. A pénz funkciói, pénz aggregátumok. A nominális pénzkínálat meghatározása és a pénzmultiplikátor. A mennyiségi pénzelmélet. Seigniorage jövedelem. Pénz, infláció. Keynesi pénzkereslet meghatározása. Az infláció fogalma, típusai és társadalmi költségei. | 2 előadás 1 gyakorlat |
| ZH a munkapiacból és a pénzpiacból A rövid távú árupiaci egyensúly, az IS görbe. A keynesi kereszt | 2 előadás 1 gyakorlat |
| A kiadási és adómultiplikátor. Az IS görbe értelmezése a kölcsönforrások piacán. | 2 előadás 1 gyakorlat |
| A rövid távú pénzpiaci egyensúly, az LM görbe. A rövid távú aggregált kereslet meghatározása: az IS-LM rendszer. Fiskális és monetáris politika komparatív statikai elemzése. | 2 előadás 1 gyakorlat |
| PZH Ismétlés, vizsgára készülés – mikroökonómia és makroökonómia | 2 előadás 1 gyakorlat |

II/2. A tantárgy alkalmazott oktatási módszerei és a hallgatók tevékenységformái:

Információk forrása szerint. 90 %-ban verbális, 10 %-ban gyakorlati mód. Egyaránt alkalmazott módszer induktív és deduktív megoldások. Leginkább tanári dominanciájú, de tanári és hallgatói vegyesen is, jellemző oktatási módszer. Előadás, magyarázat, megbeszélés, vita egyaránt előfordul. A hallgatók kiselőadása, házi feladat megoldása. E-learningen a tananyag hozzáférhető lesz.

II/3. Megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Készség szinten kialakítani a hallgatókban:
A piac, a fogyasztás, a termelés közgazdasági elméletének megalapozása. Az időtényező bekapcsolásának szerepe a döntési folyamatokba. Piaci szerkezetek szerinti optimális termelési mennyiség meghatározása. A termelési tényezők optimalizálása.
Makrogazdasági modellek komparatív statikai elemzése. A gazdaság hosszú távú pályájának elemzése. A gazdaságpolitika döntéseinek rövid és hosszú távú gazdasági hatásainak vizsgálata. Az áru-, pénz-, munka- és aggregált piacok elemzése. Kritikus gondolkodásmód kialakítása.

III: Tárgytematika kiegészítő adatok / Számonkérési és értékelési rendszere

III/1. A tantárgy aláírásának feltételei:

Tanulmányi és vizsgaszabályzat előírásai figyelembevételével. Az évközben írt ZH-k együttes 50%-os teljesítése alapján. ZH-k az 5., 8. és a 11. oktatási héten.
A 14. héten PZH javítási lehetőséggel.

III/2. A tantárgy értékelési módja és ütemezése:

A félév során írt 3 ZH dolgozat átlagos 50 %-os teljesítése szükséges a vizsga megkezdéséhez.
A vizsgadolgozat – mely 100 pontos, elméletből és gyakorlatból áll – értékelésre kerül. A vizsgajegy kialakításához max. 100 pont szerezhető, melynél a ponthatárok: 50 százaléktól: 2 (elégséges), 64 százaléktól: 3 (közepes), 76 százaléktól: 4 (jó), 88 százaléktól: 5 (jeles).

IV: Tárgytematika kiegészítő adatok / Irodalom

IV/1. Kötelező irodalom:

Hal, R. Varian: Mikroökonómia középfolon. Akadémiai Kiadó RT, Budapest, 2012
Berde É.: Mikroökonómiai és piacelméleti feladatgyűjtemény TOKK, Budapest, 2009
N. Gregory Mankiw (2005): Makroökonómia. Osiris Kiadó. Budapest.
Misz J. – Palotai D. (2005): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Panem Kiadó, Budapest.

IV/2. Ajánlott irodalom:

Theodore C. Bergstrom–Hal R. Varian: Mikroökonómiai gyakorlatok. Veszprémi Egyetemi Kiadó, 2002
Paul A. Samuelson – William D. Nordhaus: Közgazdaságtan. Akadémiai Kiadó, 2012
Kopányi Mihály (szerk.): Mikroökonómia. Akadémiai Kiadó, 2009
Pepall-Richards-Norman: Piacelmélet modern megközelítés gyakorlati alkalmazásokkal HVG-ORAC Lap és Könyvkiadó kft., 2008
Berde Éva–Petró Katalin: Mikroökonómiai feladatok. Műszaki Könyvkiadó, Bp.,1999
Gilányi Zs.: Közgazdaságtan. Aula Kiadó, Budapest, 2011.
Meyer, D.–Solt, K. (1999): Makroökonómia. Aula Kiadó, Budapest.
Robert E. Hall - John B. Taylor (1997): Makroökonómia, KJK Budapest.
Pete Péter (1996): Bevezetés a monetáris makroökonómiába. Osiris Kiadó, Budapest.
Simon András (1999): Útmutató a makroökonómiához. Osiris Kiadó, Budapest.
Nagy Pongrácz (2004): A rendszerváltás gazdaságpolitikája. Akadémia Kiadó, Budapest.